POWIATOWY URZĄD PRACY

W KALISZU

Ul. Staszica 47a tel. 0-62-76-89-700, Fax.0-62-76-89-790

www.pup.kalisz.pl **e-mail:** poka@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KALISKIM GRODZKIM w 2016 r.

Kalisz, kwiecień 2017r.

Spis treści

1. Wstęp…… 3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy…… 5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych…….. 15
4. Analiza umiejętności i uprawnień……22
5. Analiza rynku edukacyjnego…… 23
   5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych…... 23
   5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych……..28
6. Analiza lokalnego rynku na bazie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw……30
7. Prognoza lokalnego rynku pracy na rok 2017……58
8. Podsumowanie……74
9. Informacja sygnalna……75

1. Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 Ustawy o promocji o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.
Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia określenie popytu i podaży na poszczególnych rynkach zawodowo - terytorialnych, umożliwia pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia, służy koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz powinien stanowić podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej – szczególnie szkół zawodowych.

W roku 2015 została wprowadzona „ Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy" Metodologia ta została przygotowana na zlecenie Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi.

Opracowane zalecenia metodyczne prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwiają w szczególności realizację zakładanych celów, którymi są:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Nowa metodologia poszerzona jest o :

- dane o wolnych miejscach pracy ofert internetowych badane poprzez wojewódzkie urzędy pracy 2 razy w roku (kwiecień, październik),

- przeprowadzane raz w roku (wrzesień/październik) przez powiatowe urzędy pracy badania kwestionariusza przedsiębiorstw, pozwala na formułowanie krótkotrwałych prognoz dotyczących zapotrzebowania zgłaszanego ze strony pracodawców na lokalnym rynku pracy.

Podstawowymi miernikami w nowej metodologii monitoringu służącymi do określenia deficytu, równowagi bądź nadwyżki są:

1. **Wskaźnik dostępności do oferty**

   Miernik informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika tym dostępność niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów.

2. **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia**

   Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość miernika, tym więcej długotrwale bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów. Wskaźnik przyjmuje wartość od O (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

3. **Wskaźnik płynności bezrobotnych**
   Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruch bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów.
   Wskaźnik < 1 - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów.
   Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi, przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów nie ulega zmianie.
   Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie.
   Brak wartości – napływ jest równy zeru.

Niniejszy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowany jest dla obszaru powiatu kaliskiego grodzkiego. Okres badania to okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 roku. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych sporządzony został według **nowej metodologii** opracowanej przez Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych w Łodzi w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy".

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy powiatu grodzkiego m. Kalisz.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu w dniu 31 grudnia 2016 r. zarejestrowanych było ogółem 3 526 osób bezrobotnych, z czego 2 207 zarejestrowanych osób zamieszkałych w powiecie grodzkim m. Kalisz. W odniesieniu do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie grodzkim na koniec roku 2015 liczba osób bezrobotnych była mniejsza o 391 osób, tj. o 15,1%. W rejestrze osób bezrobotnych na koniec roku 2016 znajdowały się:

- 1 152 kobiety, tj. 52,2% zbioru wszystkich bezrobotnych,

- 2 031 osób poprzednio pracujących, tj. 92,0%,

- 66 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, tj. 3,0%,

- 799 osób bez kwalifikacji zawodowych, tj. 36,2%,

- 325 osób bez doświadczenia zawodowego, tj. 14,7%,

- 476 osób do 30 roku życia, tj. 21,6%,

w tym 204 osoby do 25 roku życia,

- 1 142 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 51,7%,

- 689 osób powyżej 50 roku życia, tj. 31,2%,

- 401 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, tj. 18,2%,

- 16 osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, tj. 0,7%,

- 285 osób niepełnosprawnych, tj. 12,9%.

Analizując liczbę osób zarejestrowanych na koniec roku 2016 w odniesieniu do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na przestrzeni lat 2005-2016 natężenie bezrobocia w mieście Kaliszu należy do najniższych.

Poniżej liczba bezrobotnych wg. stanu na 31 grudnia w latach 2005-2016

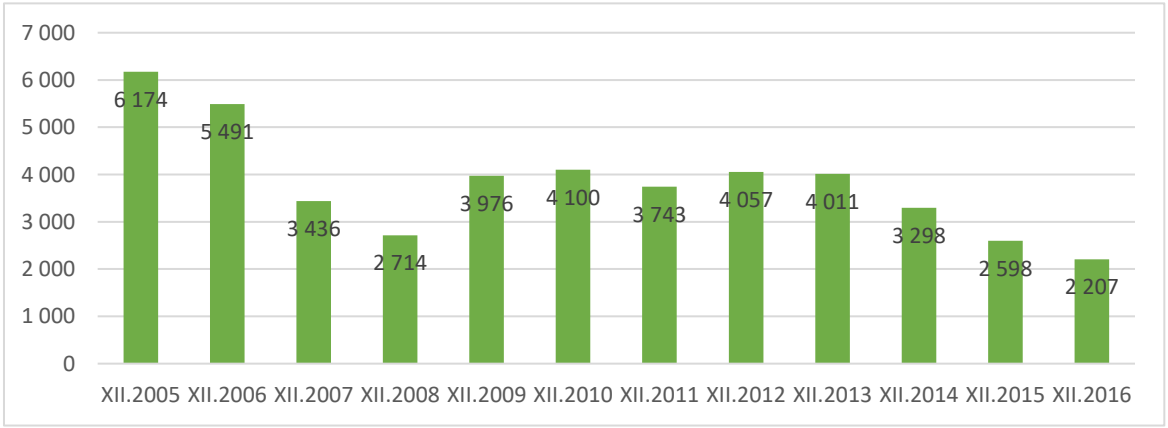

.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie grodzkim na koniec 2016 roku notowana była na poziomie 4,6 % , w porównaniu do stanu na koniec roku 2015 była niższa o 0,8 punktu procentowego. Na przestrzeni lat odnotowano na tym samym

poziomie natężenia stopę bezrobocia w listopadzie 2008 roku, natomiast najniższy poziom natężenia bezrobocia notowano na koniec czerwca 2008r. (4,9%).

Poniżej do porównania wykres poziomu stopy bezrobocia na terenie powiatu grodzkiego w VI.,XI. i XII. 2008 oraz od XII. 2009 – XII. 2016r.

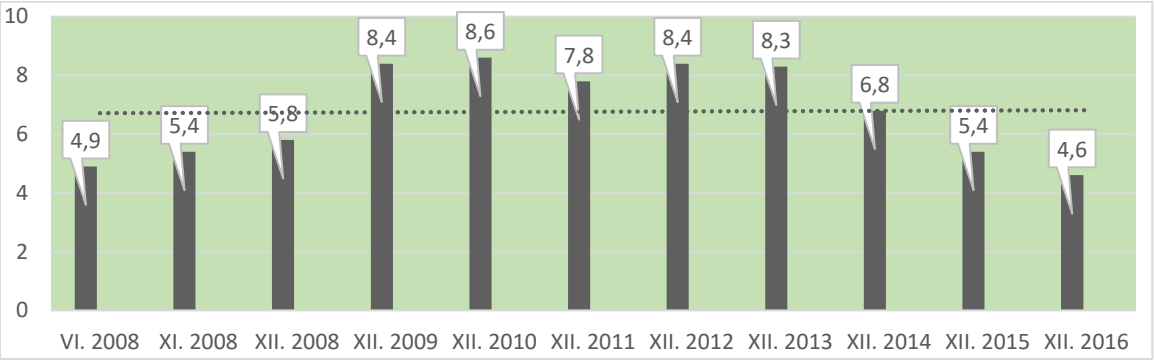

Liczba nowych rejestracji w 2016 roku wynosiła 4 412 w tym 2 161 kobiet, wśród rejestrujących się bezrobotnych 718 osób zarejestrowano po raz pierwszy, a 3 694 osoby powróciły do ewidencji po raz kolejny. Z ewidencji osób bezrobotnych z różnych powodów wyłączono 4 803 osoby, w tym 2 352 kobiety.

Poniżej napływ i odpływ bezrobotnych w powiecie grodzkim od I-XII. 2016r.

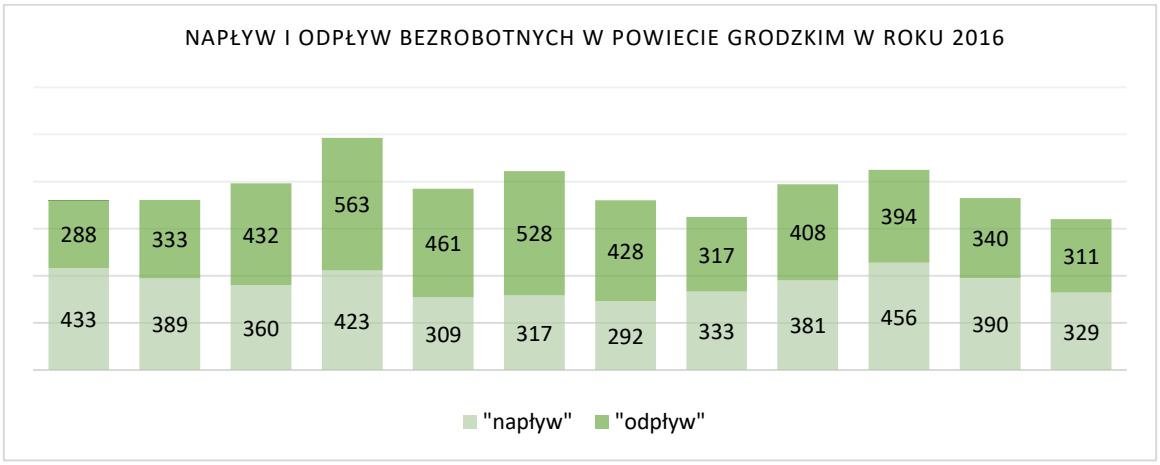

Według stanu na koniec 2016 roku wśród bezrobotnych z terenu grodzkiego zdecydowanie przeważały osoby zarejestrowane w zawodach: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 176, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 68 osób, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 67 osób, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowanym – 55 osób, ślusarze i pokrewni – 54 osoby, pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne - 53 osoby, technicy mechanicy – 49, kucharze -

48 osób, mechanicy pojazdów samochodowych – 47 osób. Pozostałe dane szczegółowo przedstawia poniższa Tabela.

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2016r.

Lp.	*kod*	*Elementarne grupy zawodów*	*Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)*
1	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	176
2	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	68
3	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	67
4	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	55
5	7222	Ślusarze i pokrewni	54
6	9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	53
7	3115	Technicy mechanicy	49
8	5120	Kucharze	48
9	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	47
10	7112	Murarze i pokrewni	42
11	9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	38
12	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	35
13	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	34
14	2631	Ekonomiści	31
15	5153	Gospodarze budynków	29
16	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	28
17	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	28
18	3112	Technicy budownictwa	25
19	5141	Fryzjerzy	25
20	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	25

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS. Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

W roku 2016 największy napływ osób bezrobotnych z miasta Kalisza obserwowano w zawodach: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 340 osób, średni personel do spraw statystyki i pokrewnych -133 osoby, kucharze -117 osób, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni – 104 osoby, mechanicy pojazdów samochodowych – 103 osoby, technicy mechanicy – 100 osób. Zawody reprezentowane przez osoby bezrobotne nowo rejestrujące się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu z powiatu grodzkiego w dużej części pokrywają się z zawodami występującymi wśród bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Pełne zestawienie zawiera kolejna Tabela.

Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2016 roku. Tabela 2.

Lp.	*Kod*	*Elementarne grupy zawodów*	*Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)*
1	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	340
2	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	133
3	5120	Kucharze	117
4	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	104
5	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	103
6	3115	Technicy mechanicy	100
7	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	96
8	9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	82
9	7222	Ślusarze i pokrewni	80
10	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	65
11	2631	Ekonomiści	64
12	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	62
13	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	60
14	9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	60
15	2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	58
16	7112	Murarze i pokrewni	58
17	4321	Magazynierzy i pokrewni	56
18	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	55

19	3112	Technicy budownictwa	55
20	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	55
21	5141	Fryzjerzy	55

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie wykorzystuje wielkość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, obliczanego jako iloraz zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych oraz zarejestrowanych ogółem. W poniższej Tabeli zaprezentowano wskaźniki długotrwałego bezrobocia dla 27 elementarnych grup zawodów, w których wskaźnik długotrwałego bezrobocia przyjął wartość maksymalną.

Grupy zawodów w powiecie grodzkim, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy.

Tabela 3.

Lp.	**Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2016 roku**		
	Kod	**Elementarne grupy zawodów**	**Wskaźnik długotrwałego bezrobocia**
1	2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	100,00
2	2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
3	2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	100,00
4	2352	Nauczyciele szkół specjalnych	100,00
5	2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	100,00
6	2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	100,00
7	3212	Technicy analityki medycznej	
8	3214	Technicy medyczni i dentystyczni	100,00
9	3352	Urzędnicy do spraw podatków	100,00
10	3431	Fotografowie	100,00
11	3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	100,00
12	3436	Muzycy i pokrewni	100,00
13	4415	Pracownicy działów kadr	100,00
14	5245	Sprzedawcy w stacji paliw	100,00

15	6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	100,00
16	7125	Szklarze	100,00
17	7212	Spawacze i pokrewni	100,00
18	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	100,00
19	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	100,00
20	7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
21	7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
22	7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	100,00
23	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
24	8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
25	8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	100,00
26	8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	100,00
27	9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	100,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Kolejnym miernikiem wykorzystywanym w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest wskaźnik płynności bezrobotnych. Wartość wskaźnika > 1 informuje, że odpływ osób bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy przewyższa ich napływ. Wartość wskaźnika < 1 wskazuje natomiast na przewagę napływu osób bezrobotnych nad ich odpływem z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy.

Pełne zestawienie natężenia ruchu bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów przedstawia Tabela 4 oraz 5.

Tabela 4.

	Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2016 roku		
	Kod	**Elementarne grupy zawodów**	**Wskaźnik płynności bezrobotnych**
1	2111	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	3,00
2	2166	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,50

3	2320	Szklarze	2,50
4	2651	Cieśle i stolarze budowlani	2,25
5	3212	Analitycy finansowi	2,20
6	7536	Matematycy, aktuariusze i statystycy	2,00
7	7543	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
8	9613	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	2,00
9	3323	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	2,00
10	4223	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2,00
11	2621	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
12	3133	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,00
13	3131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	2,00
14	3133	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	2,00
15	3439	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
16	3522	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	2,00
17	4225	Ładowacze nieczystości	2,00
18	7311	Zamiatacze i pokrewni	2,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Wyróżnionych jest 18 grup zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2016 roku. Wskaźnik ten wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Wartość wskaźnika większa niż 1 informuje, iż odpływ osób bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu przewyższa ich napływ. Największą wartość wskaźnika płynności odnotowano dla : „ Robotników przetwórstwa surowców roślin", tj. 3,00, „Pośredników usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowanych" , tj. 2,50 oraz szklarze – 2,50.

Grupy zawodów w powiecie grodzkim, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy.

Tabela 5.

Lp.	Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2016 roku		
	Kod	**Elementarne grupy zawodów**	**Wskaźnik płynności bezrobotnych**
1	2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	0,00
2	2522	Administratorzy systemów komputerowych	0,00
3	3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0,00
4	3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,00
5	3256	Ratownicy medyczni	0,00
6	3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0,00
7	4214	Windykatorzy i pokrewni	0,00
8	4322	Planiści produkcyjni	0,00
9	4412	Listonosze i pokrewni	0,00
10	5112	Konduktorzy i pokrewni	0,00
11	7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,00
12	8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	0,00
13	8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
14	9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0,00
15	9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Powyższa Tabela prezentuje zawody, w których zaobserwowano najmniejszy wskaźnik płynności bezrobotnych. Wartość wskaźnika mniejsza niż 1 wskazuje na przewagę napływu osób bezrobotnych nad odpływem z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu. Odnotowano 15 grup zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najmniejszy w 2016 roku.

Jednym z warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Kaliszu od pracodawców z powiatu grodzkiego w roku 2016 posiadał do dyspozycji 4 635 propozycji pracy. Natomiast uwzględniając oferty pracy dostępne na lokalnym rynku pracy na podstawie CBOP (PUP,OHP,EURES) oraz Internet w sumie pozyskano 8 437 ofert. Struktura pozyskanych ofert pracy wskazuje, że największe zapotrzebowanie dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje należące do wielkiej grupy zawodów 9- „Pracowników wykonujących prace

proste", tj. 1 287 ofert, dla tej grupy w Internecie zamieszczono 1 ofertę. Najwięcej ofert na stronach internetowych i portalach rekrutacyjnych było kierowane do dużej grupy zawodowej - 3 „ technicy i inny średni personel" – 752 oferty, natomiast do dyspozycji urzędu pracy od pracodawców Kalisza dla tej grupy zawodów wpłynęło - 905 ofert. W 2016 roku liczba ofert pracy dostępnych w Internecie dla powiatu grodzkiego wynosiła 2 330 ofert.

Poniżej Tabela przedstawia porównanie struktury ofert pracy zgłaszanych z powiatu grodzkiego m. Kalisza ze strukturą ofert pracy zamieszczanych na stronach internetowych.

Tabela 6. Oferty pracy w 2016 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	6107	2330	8437
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	31	191	222
2	SPECJALIŚCI	235	709	944
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	905	752	1657
4	PRACOWNICY BIUROWI	942	121	1063
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1213	450	1663
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	19	0	19
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	685	49	734
8	OPERATORZY I MONTERZY	790	57	847

	MASZYN I URZĄDZEŃ			
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1287	1	1288
	wskaźnik struktury według źródeł			
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	13,96%	86,04%	100%
2	SPECJALIŚCI	24,89%	75,11%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	54,62%	45,38%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	88,62%	11,38%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	72,94%	27,06%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	93,32%	6,68%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	93,27%	6,73%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	99,92%	0,08%	100%
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI	0,51%	8,20%	0,06

	URZĘDNICY I KIEROWNICY			
2	SPECJALIŚCI	3,85%	30,43%	0,13
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	14,82%	32,27%	0,46
4	PRACOWNICY BIUROWI	15,42%	5,19%	2,97
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	19,86%	19,31%	1,03
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,31%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	11,22%	2,10%	5,33
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	12,94%	2,45%	5,29
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	21,07%	0,04%	491,03

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Analizując wskaźnik zróżnicowania struktury ofert pracy według grup można zauważyć, że największe zróżnicowanie wystąpiło wśród pracowników wykonujących prace proste natomiast najmniejsze wśród przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników.

3. Ranking Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej. Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przez pracodawców do

PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, włączono do rankingu oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczane w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych CBOP (PUP+OHP+EURES).
Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo w ich przypadku odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (lub jest równy) w okresie sprawozdawczym. Z kolei zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.
Zamieszczone poniżej 5 Tabel przedstawiają zawody, które tworzą ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Tabela 7

Lp.	**MAKSYMALNY DEFICYT***				
	kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES)(%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	52	0,00	0,00
2	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	21	54,55	0,00
3	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0,00	0,00
4	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	6	0,00	0,00
5	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	6	15,94	0,00
6	3321	Agenci ubezpieczeniowi	5	7,69	7,69
7	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	5		0,00
8	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	4	0,00	0,00

9	1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	4	100,00	0,00
10	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	3	100,00	0,00
11	1412	Kierownicy w gastronomii	3		0,00
12	5221	Właściciele sklepów	2		0,00
13	9334	Układacze towarów na półkach	2	0,00	0,00
14	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	2		0,00
15	1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	1	0,00	0,00
16	2514	Programiści aplikacji	1		0,00
17	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	1		0,00
18	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	1	0,00	0,00
19	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1	0,00	0,00
20	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1	0,00	0,00
21	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	1	14,29	14,29
22	5311	Opiekunowie dziecięcy	1	83,33	33,33
23	5312	Asystenci nauczycieli	1	66,67	33,33

24	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0	25,00	0,00
25	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0	100,00	50,00
26	2353	Lektorzy języków obcych	0	0,00	0,00
27	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0	66,67	66,67
28	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	100,00
29	8157	Operatorzy maszyn do prania	0	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

*W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa się zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą ofert pracy, niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 8

DEFICYT								
kod	Elementarna grupa zwodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych CBOP (PUP+OHP +EURES (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0,08	15,08	0,01		1,00	25,00	25,00
2	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	13,42	0,01		2,00	0,00	0,00
3	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,50	18,67	0,03		1,00	100,00	100,00
4	Kierownicy do spraw budownictwa	0,08	2,25	0,04		1,00	0,00	0,00
5	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,33	6,08	0,05		2,00	0,00	0,00

6	Monterzy sprzętu elektrycznego	0,17	2,50	0,07	0,00	1,00	0,00	0,00
7	Magazynierzy i pokrewni	19,83	174,33	0,11	40,91	1,05	2,29	0,15
8	Kierowcy samochodów ciężarowych	5,50	35,75	0,15	25,00	1,33	1,23	0,00
9	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0,25	1,50	0,17		1,00	0,00	0,00
10	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,67	2,33	0,29			0,00	0,00
11	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0,50	1,42	0,35		1,25	100,00	0,00
12	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	2,67	6,83	0,39	50,00	1,00	2,86	0,00
13	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	3,50	8,92	0,39	33,33	1,25	1,41	0,00
14	Tynkarze i pokrewni	0,17	0,42	0,40		1,00	0,00	0,00
15	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0,17	0,42	0,40			20,00	20,00
16	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0,50	1,00	0,50		1,00		0,00
17	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1,00	1,67	0,60		2,00	25,00	25,00
18	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	5,58	8,83	0,63	50,00	1,14	5,13	0,00
19	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,25	0,33	0,75		1,00	25,00	25,00
20	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2,50	3,25	0,77	0,00	1,00	40,00	40,00
21	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,83	1,00	0,83	0,00	1,33	8,33	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Wyodrębniono 29 elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych i 21 elementarnych grup zawodów deficytowych.

Grupa zawodów zrównoważonych w 2016 roku

Tabela 9

RÓWNOWAGA						
kod	Elementarna grupa zwodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych CBOP (PUP+OHP+ EURES (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,25	4,58	0,93	42,86	0,00
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0,17	0,17	1,00	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany, a odpływ bezrobotnych przewyższa napływ lub jest względem niego równy w okresie sprawozdawczym. Zdiagnozowano dwie elementarne grupy zawodów zrównoważonych, są to robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani oraz bukmacherzy, krupierzy i pokrewni.

Tabela 10.

Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2016 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Liczba bezrobotnych**
2151	Inżynierowie elektrycy	5
2131	Biolodzy i pokrewni	5
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	4
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	4
3355	Policjanci	3
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	2

*w przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero.

W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

Tabela 11.

NADWYŻKA								
Kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Średniomiesięczna liczba bezrobotnych**	**Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy**	**Wskaźnik dostępności ofert pracy**	**Wskaźnik długotrwałego bezrobocia**	**Wskaźnik płynności bezrobotnych**	**Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)**	**Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)**
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	8,00	0,08	96,00	62,50	0,92	100,00	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	14,08	0,58	24,14	53,85	0,88	0,00	0,00
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	2,00	0,08	24,00	66,67	0,75	0,00	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	2,00	0,17	12,00	66,67	0,50	100,00	100,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	4,58	0,83	5,50	57,14	0,82	80,00	0,00
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	41,25	12,33	3,34	66,04	0,93	2,42	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	3,42	1,58	2,16	66,67	0,83	0,00	0,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	50,67	35,25	1,44	52,73	0,93	2,90	0,48
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	6,92	5,50	1,26	75,00	0,55	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnej oferty pracy, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. W ramach analizy wyodrębniono 6 grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych i 9 grup elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2016 roku.

4. Analiza umiejętności i uprawnień.

Poniżej przedstawiona została analiza umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, z uwzględnieniem cech grupy osób bezrobotnych bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych z danym poziomem wykształcenia, uprawnieniem lub umiejętnością w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych bez zawodu. Na koniec 2016 roku zarejestrowanych było 329 osób bezrobotnych bez zawodu, co stanowiło 14,87% ogólnej liczby wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zdecydowanie największa liczba osób bezrobotnych bez zawodu posiadała wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 243 osoby, co stanowiło 32,14% ogólnej liczby osób bezrobotnych z takim poziomem wykształcenia. Znaczna liczba osób bezrobotnych bez zawodu zarejestrowanych na koniec 2016 roku w Kaliszu – 52 posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące, co stanowi 27,23% ogólnej liczby osób bezrobotnych posiadających taki poziom wykształcenia.

Tabela 12. Bezrobotni bez zawodu w 2016 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 212	329	14,87%
wg. poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	756	243	32,14%
zasadnicze zawodowe	514	10	1,95%
średnie ogólnokształcące	191	52	27,23%
policealne i średnio zawodowe	426	23	5,40%
wyższe	325	1	0,31%
wg. typu ukończenia szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	60	7	11,67%
szkoła przysposobienia do pracy			

technikum	57	13	22,81%
liceum ogólnokształcące	130	41	31,54%
liceum profilowane	1	0	0,00%
technikum uzupełniające	4	0	0,00%
liceum uzupełniające	1	0	0,00%
szkoła policealna	29	5	17,24%
wyższa	262	1	0,38%
brak danych źródłowych	1 668	262	15,71%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

*odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

5. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego jest uzupełnieniem i rozszerzeniem szczegółowych danych dotyczących deficytu lub też nadwyżki w danym zawodzie dokonanej na podstawie metody rankingowej. Informacje o liczbie uczniów kończących edukację w danym zawodzie oraz liczbie absolwentów szkół stanowią niezwykle ważną informację umożliwiającą określenie kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

Celem przedstawionej analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Prezentowane analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z uwzględnieniem liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej ukazują, które zawody zmienią siłę i natężenie deficytu bądź nadwyżki. Takie analizy pozwolą odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji. Uzyskane informacje są bardzo ważne, ponieważ umożliwią wskazanie, czy szkolenie osób bezrobotnych w danych zawodach ma sens ze względu na możliwość zbilansowania deficytu poprzez pojawienie się na lokalnym rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w danym zawodzie deficytowym. Z drugiej strony, przy stałym zapotrzebowaniu pracodawców – popytowej strony na rynku i stałym dopływie na rynek pracy absolwentów w danym zawodzie może wystąpić wzrost bezrobocia. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmienionych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do

wykonywania danego zawodu. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Poniżej przedstawiono uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Tabela 13. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2016 roku.

Zawody deficytowe

Lp.			Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	kod	nazwa	
1	1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
2	1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
3	1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
4	Elementarna grupa zawodów	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
5	1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	0
6	1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
7	1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0
8	1412	Kierownicy w gastronomii	0
9	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
10	2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0
11	2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
12	2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0
13	2353	Lektorzy języków obcych	0

14	2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
15	2514	Programiści aplikacji	0
16	3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
17	3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	0
18	3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
19	3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
20	3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	0
21	3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
22	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
23	4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	12
24	4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
25	4321	Magazynierzy i pokrewni	0
26	4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0
27	5164	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0
28	5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
29	5221	Właściciele sklepów	0
30	5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
31	5311	Opiekunowie dziecięcy	0
32	5312	Asystenci nauczycieli	0
33	7123	Tynkarze i pokrewni	0
34	7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	0

35	7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0
36	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
37	8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0
38	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
39	8157	Operatorzy maszyn do prania	0
40	8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0
41	8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
41	8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
42	8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	0
43	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
44	8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
45	9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0
46	9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0
47	9334	Układacze towarów na półkach	0
48	9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
49	9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	0

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Zawody nadwyżkowe

Lp.	Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	kod	nazwa	
1	2131	Biolodzy i pokrewni	0
2	2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3	2151	Inżynierowie elektrycy	0
4	2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	0
5	2634	Psycholodzy i pokrewni	0
6	3355	Policjanci	0
7	3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	46
8	3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
9	4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
10	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0
11	7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0
12	8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
13	9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	0
14	9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
15	9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Źr1ódło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Zawody zrównoważone

Lp.	Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
	kod	nazwa	
1	4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	0

2	7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	58

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

Drugą część tematu rynku edukacyjnego stanowi analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy. Celem analizy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego bezrobocia. Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Miernikiem służącym do identyfikacji szkół, po których ukończeniu absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów. Wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów danego typu szkoły stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według danego typu szkoły) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w danym typie szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny).

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku

Tabela 14.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	271	163	11	7	4,06%	2,58%
szkoła przysposabiająca do pracy	9	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	578	326	13	4	2,25%	0,69%
liceum ogólnokształcące	1 181	0	15	5	1,27%	0,42%

liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	402	290	8	5	1,99%	1,24%

*** Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe**

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

Uwzględniając wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wynika, że najtrudniejsza sytuacja dotyczy absolwentów technikum oraz zasadniczych szkół zawodowych. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w przypadku absolwentów technikum wynosił na koniec grudnia 2016 roku – 2,37%, natomiast w przypadku zasadniczych szkół zawodowych – 1,34%. Najniższe wartości wskaźnik przyjmował na koniec grudnia 2016 roku w przypadku absolwentów liceum ogólnokształcącego – 1,16%.

Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku (cd.)

Tabela 15.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów(%)
	ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	Stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	Stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
Zasadnicza szkoła zawodowa	299	147	4	1,34%
Szkoła przysposabiająca do pracy	12		0	
technikum	548	346	13	2,37%
Liceum ogólnokształcące	1 122		13	1,16%
Liceum profilowane			0	
Liceum uzupełniające			0	

Szkoła policealna	354	217	1	0,28%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP- powiat grodzki

*Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

6. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw prowadzone było przez Powiatowy Urząd Pracy w Kaliszu w październiku 2015r. Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, generowana przez GUS i przekazywana powiatowemu urzędowi pracy. Celem badania kwestionariuszowego była analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz. Zgodnie z założeniami próba cechuje się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych : - do 9 osób, od 10 – 49 osób, od 50 – 249 osób, 250 i więcej.

Powiatowy Urząd Pracy w Kaliszu przebadał 89 przedsiębiorstw o różnej klasie wielkości zatrudnianych pracowników, klasyfikując ich według liczby wielkości można stwierdzić, że na terenie powiatu grodzkiego dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników.

Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	42
10-49	34
50-249	12
250 i więcej	1
Podsumowanie	89

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

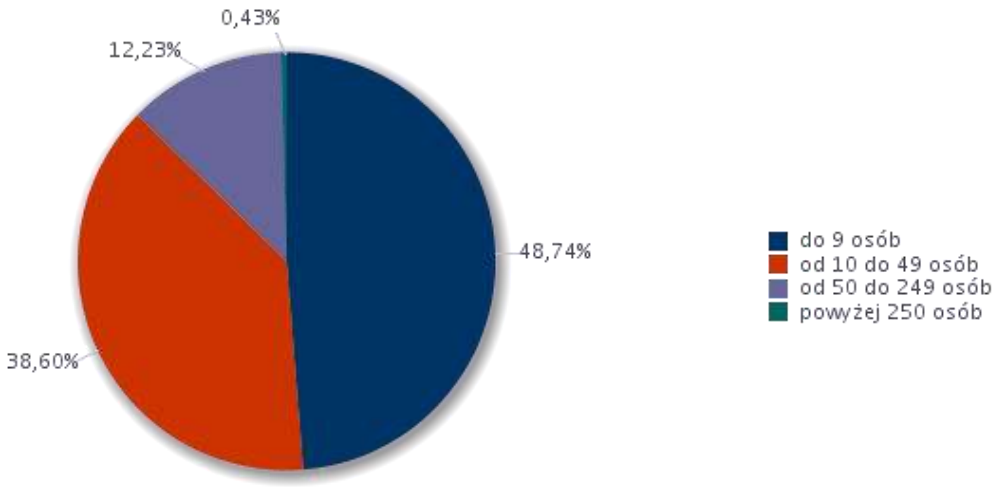

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Główna działalność większości badanych podmiotów mieściła się w grupie sekcji przemysł i budownictwo (38,02%). W 32,84% przypadkach wskazywano na pozostałe usługi. Rzadziej 27,82% wskazywano na handel, naprawa pojazdów samochodowych transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja. Najniższy odsetek badanych (1,32%) wskazał na działalność finansową i ubezpieczeniową, obsługa rynku nieruchomości.

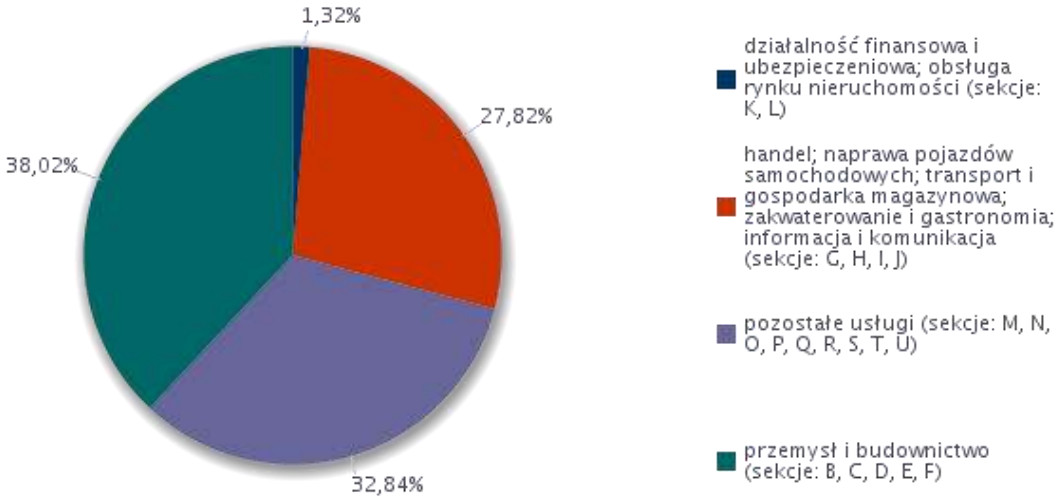

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Większość, bo 51,14% badanych stwierdziło, że w 2016 roku zatrudnienie w ich przedsiębiorstwach nie zmieniło się. Na zwiększenie zatrudnienia wskazało 42,19%, a na zmniejszenie 6,67%.

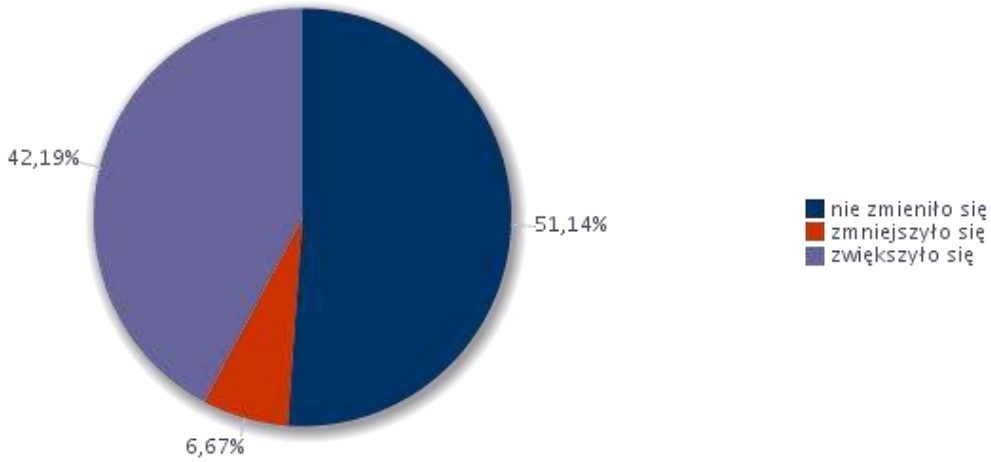

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został wskaźnik zatrudnienia netto (WZ), obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od -100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów, tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika, tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie lub wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

W 2016 r. wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu grodzkiego wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość = 35,52

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku
WZ = 35,52

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem przyjął wartość 35,52. Został obliczony, dla każdej z wielkich grup zawodów. We wszystkich grupach przyjął on wartości dodatnie, a najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano w wielkiej grupie pracowników usług i sprzedaży i specjalistów. Najniższą wartość wskaźnika zatrudnienia netto wykazano w wielkiej grupie zawodów operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Wartość zerową wskaźnik zatrudnienia przyjął w grupie zawodów rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz siły zbrojne.

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	6,26
Pracownicy biurowi	7,08
Pracownicy przy pracach prostych	9,26
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,38
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	7,67
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,69
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	10,38
Technicy i inny średni personel	9,80

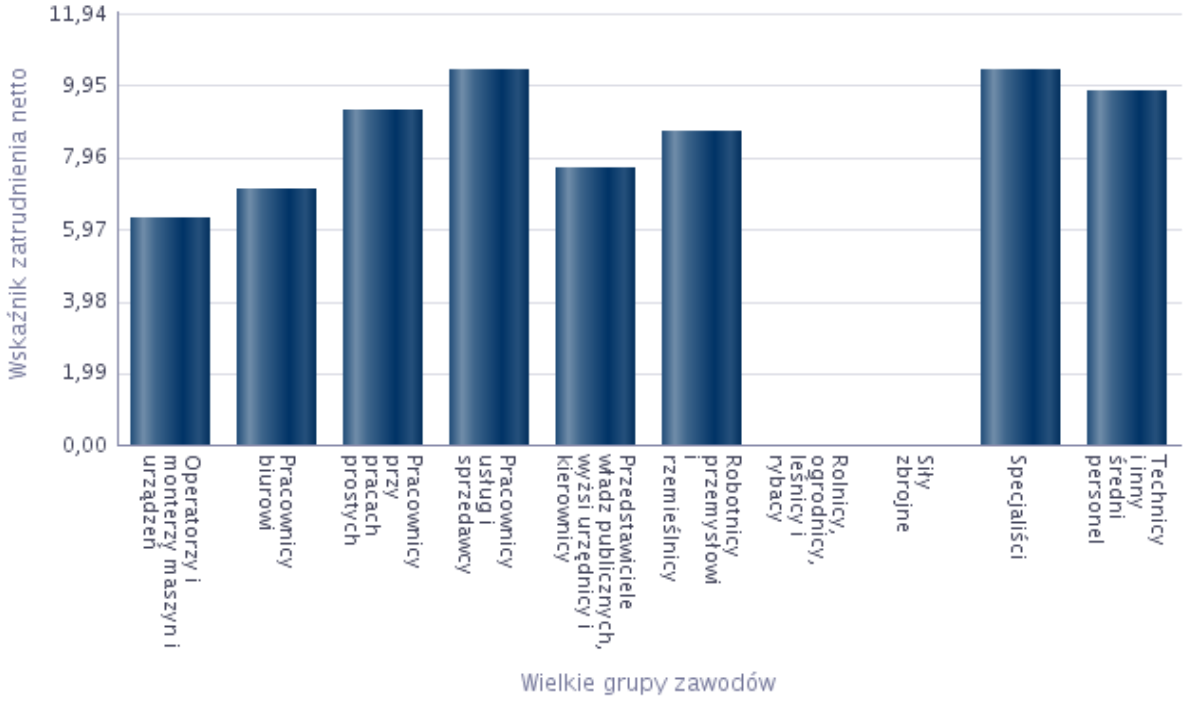

Tabela 16. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach .

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierownik działu kadr i płac	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kosmetyczka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kucharz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,82%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,43%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,34%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	1,91%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	4,34%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	4,34%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%

	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Menedżer produktu (product manager)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel bibliotekarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel matematyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Piaskarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Piekarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%

	znajomość języków obcych	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali architekci	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%

	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali funkcjonariusze służby więziennej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%

	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i podobne	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ratownik medyczny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Recepcjonista	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Spedytor	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Sprzedawca w branży spożywczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,09%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,16%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,07%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	2,18%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	5,16%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Woźny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%

	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,56%
	dodatkowe uprawnienia	2,80%
	doświadczenie zawodowe	5,43%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,31%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,38%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,52%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,76%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,88%
	współpraca w zespole	5,26%
	wykonywanie obliczeń	3,34%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,79%
	wyuczony zawód	4,35%
	wywieranie wpływu	2,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,91%
	znajomość języków obcych	1,05%

Rysunek 4. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2016 roku

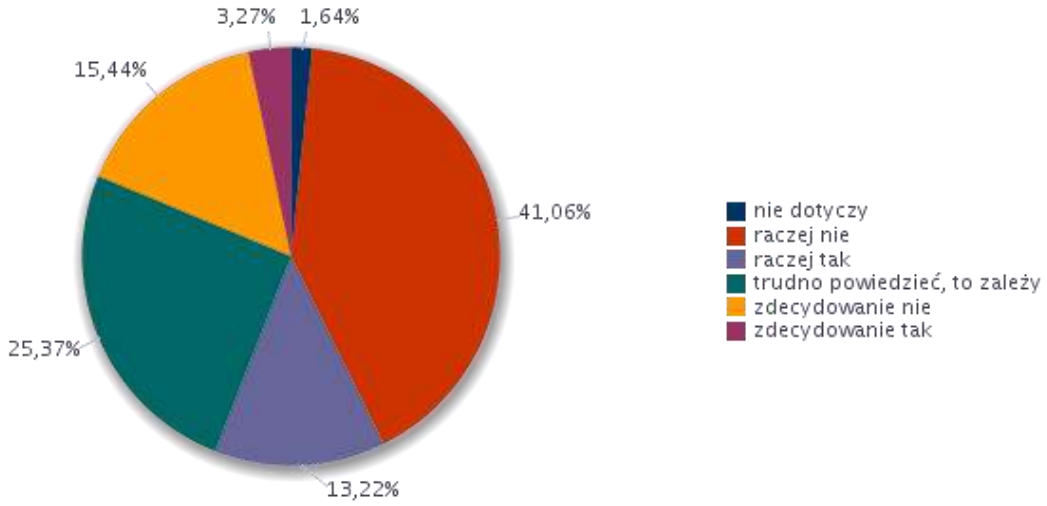

Tabela 17.

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	**Brakujące umiejętności i uprawnienia**	**Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”**	
Agenci sprzedaży bezpośredniej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0

	wywieranie wpływu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Architekci	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Introligatorzy i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0

Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
Kierowcy samochodów ciężarowych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Kucharze	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,13%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,13%	0
	współpraca w zespole	5,13%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	5,13%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy pojazdów samochodowych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,26%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,05%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,05%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	2,50%	0
	współpraca w zespole	2,50%	0
	wykonywanie obliczeń	1,73%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,53%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,76%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,76%	0

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,76%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,76%	0
	wywieranie wpływu	0,76%	0
	znajomość języków obcych	0,76%	0
Operatorzy maszyn do szycia	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,85%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,85%	0
	wywieranie wpływu	3,85%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Stolarze meblowi i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

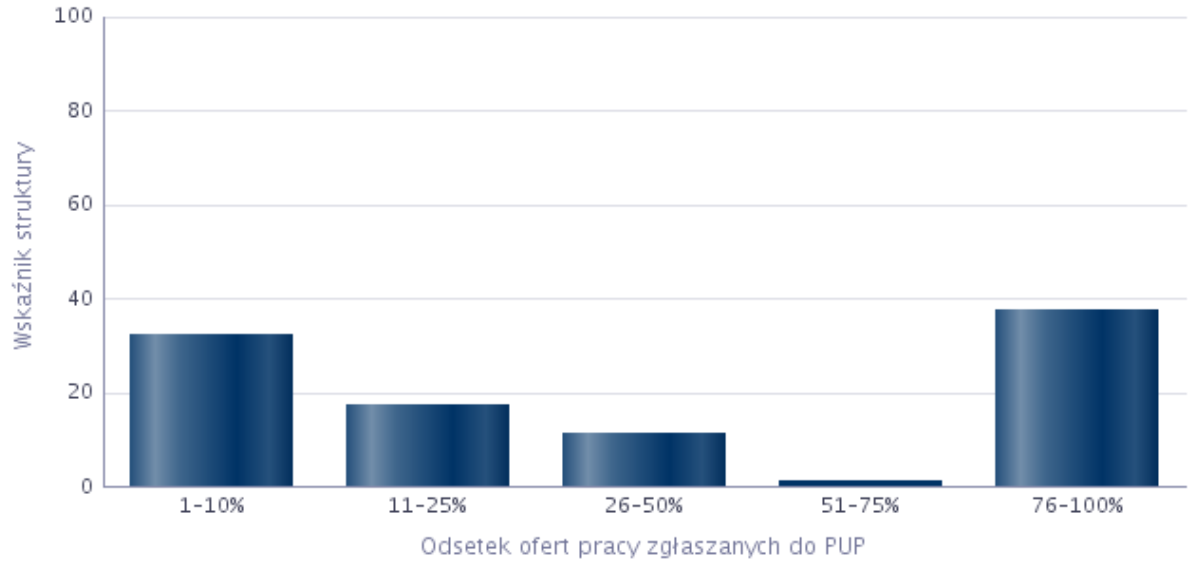

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	32,29
11-25%	17,48
26-50%	11,20
51-75%	1,33
76-100%	37,70

Tabela 18.
Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Magazynier	11,88%
Kucharz*	10,17%
Operator koparko-ładowarki	6,22%
Galwanizer	3,96%
Główny technolog	3,96%
Kierowca samochodu dostawczego	3,96%
Nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu	3,96%
Piaskarz	3,96%
Pomoc kuchenna	3,96%
Pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i podobne	3,96%
Spawacz	3,96%

Specjalista do spraw marketingu i handlu	3,96%
Strażak	3,96%
Kelner*	3,11%
Kierowca ciągnika siodłowego	3,11%
Kosmetyczka	3,11%
Księgowy	3,11%
Operator koparki	3,11%
Pozostali introligatorzy i pokrewni	3,11%
Pozostali kucharze	3,11%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	3,11%
Szwaczka maszynowa	3,11%
Prasowaczka ręczna	0,83%
Specjalista bankowości	0,83%
Spedytor	0,83%
Sprzedawca w branży spożywczej	0,83%
Sprzedawca*	0,83%

7. Prognoza lokalnego rynku pracy

Niniejsza część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu określenie kierunków kształcenia i aktywizacji bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy. Powstała w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Prognozy rynku pracy dotyczą przede wszystkim działań podejmowanych przez przedsiębiorstwa w zakresie polityki zatrudnieniowej. Poniżej przedstawione zostały dane i prognozy dotyczące planowanych decyzji kadrowych, które podejmować będą badane podmioty w ciągu następnego roku. Okazuje się, że 32,82% badanych pracodawców planuje zwiększyć liczbę pracowników
Ponad połowa badanych pracodawców- 65,01% planuje utrzymać taki sam poziom zatrudnienia. Zaledwie 2,08% pracodawców planuje dokonać redukcji zatrudnienia w ciągu następnych 12 miesięcy.

Rysunek 5 . Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku

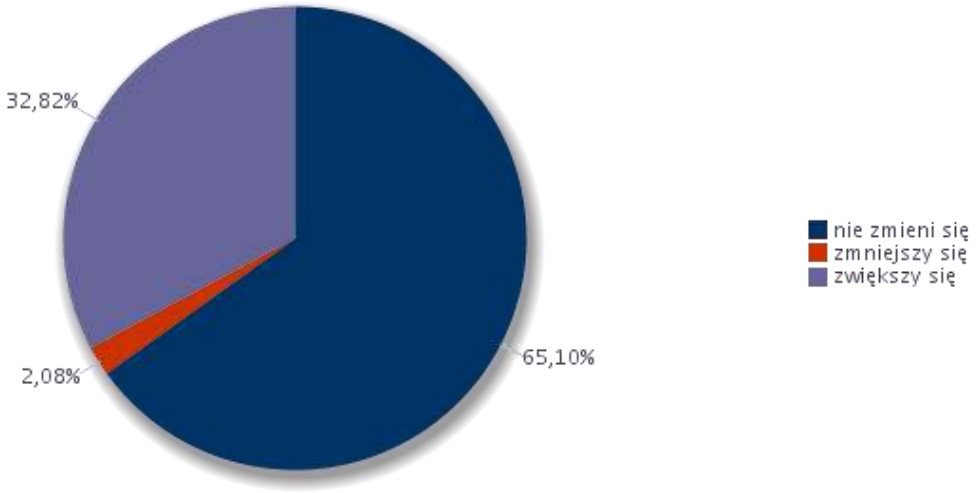

Poniżej odsetek spośród przedsiębiorstw, które planują zwiększyć zatrudnienie w 2017 roku – dane szczegółowe.

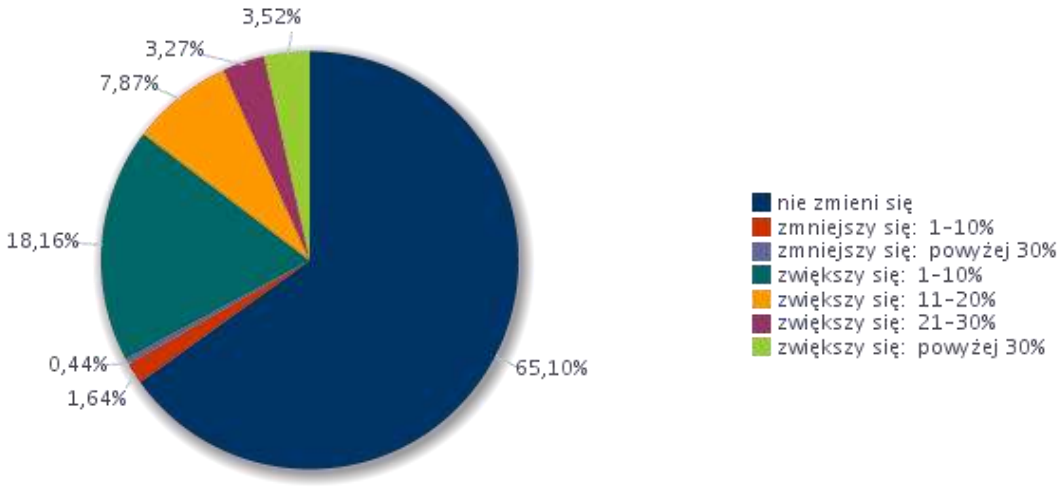

18,16% pracodawców zamierza zwiększyć zatrudnienie od 1 – 10% obecnego stanu zatrudnienia, 7,8% planuje zwiększyć zatrudnienie od 11% do 20%. Wzrost zatrudnienia na poziomie powyżej 30% planuje 3,52% badanych podmiotów. 3,27% pracodawców chce zwiększyć zatrudnienie od 21% do 30%.

Wśród pracodawców zamierzających zmniejszyć zatrudnienie 1,64% chce redukować zatrudnienie na poziomie od 1% do 10% obecnego stanu zatrudnienia, 0,44% chce redukować

zatrudnienie na poziomie powyżej 30% obecnego stanu zatrudnienia.

Kolejnym istotnym wskaźnikiem dotyczącym prognozowanej sytuacji na rynku pracy jest wskaźnik prognozy zatrudnienia netto , który jest syntetycznym wskaźnikiem wyliczanym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego.

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto ogółem w 2017 roku przyjął wartość 30,74%. wyliczono go również, dla każdej z wielkich grup zawodów. Wartość tego współczynnika dla większości wielkich grup zawodów była dodatnia z wyjątkiem jednej ujemnej wartości współczynnika wielkiej grupy zawodowej. Dodatni wskaźnik zatrudnienia netto w 2017 roku dotyczył 6 wielkich grup zawodowych. Wartość zerową osiągnął wskaźnik wielkiej grupy zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, siły zbrojne. Wartość ujemną wskaźnika zatrudnienia netto osiągnęła wielka grupa zawodów pracownicy biurowi.

WZ = 30,74 %

Wielkie grupy zawodów	**Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto**
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,02%
Pracownicy biurowi	-0,53%
Pracownicy przy pracach prostych	10,79%
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,65%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	3,26%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,00%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	4,96%
Technicy i inny średni personel	6,43%

Rysunek 8. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

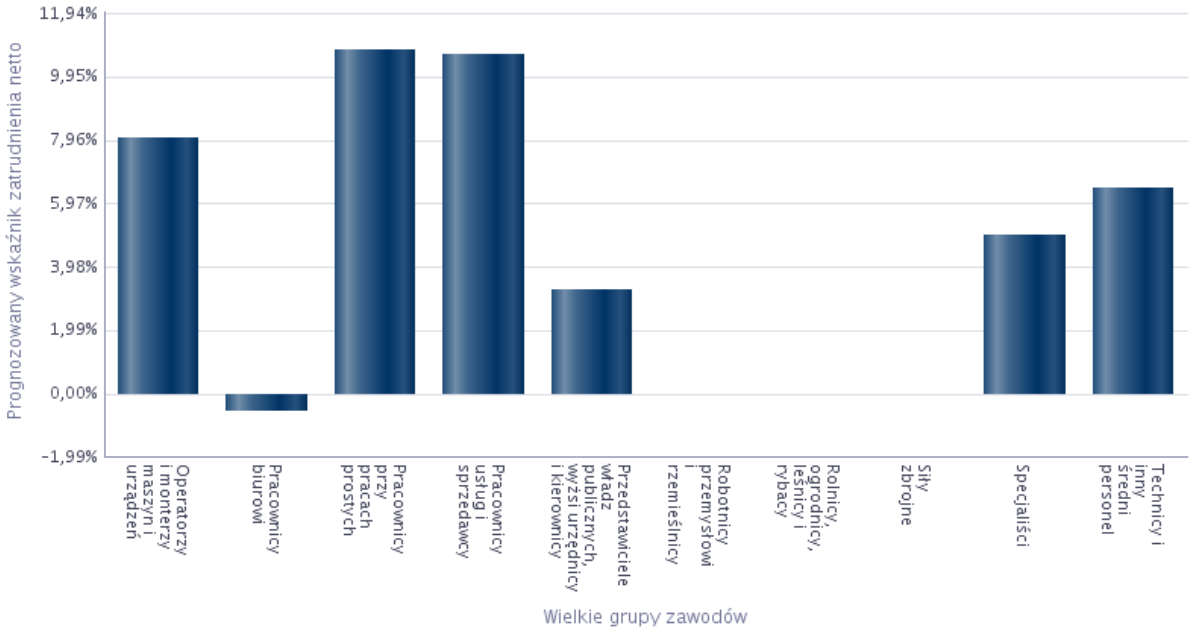

Pracodawcy planujący zwiększenie zatrudnienia, chcą przede wszystkim zatrudnić pracowników w zawodzie - na stanowisko:

- operator koparko –ładowarki,
- magazynier.

Pozostałe zawody przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 19. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Operator koparko-ładowarki	7,37%
Magazynier	5,68%
Główny technolog	4,69%
Strażak	4,69%
Strażnik gminny / miejski	4,69%
Bez zawodu	3,69%
Kierowca ciągnika siodłowego	3,69%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	3,69%
Kierowca samochodu ciężarowego	3,69%
Kucharz*	3,69%
Mechanik samochodów ciężarowych	3,69%
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	3,69%
Pozostali kucharze	3,69%

Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	3,69%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	3,69%
Spawacz	3,69%
Ślusarz*	3,69%
Kierowca samochodu dostawczego	3,12%
Sprzedawca*	2,34%
Pozostali agenci sprzedaży bezpośredniej	1,98%
Fryzjer*	0,99%
Menedżer produktu (product manager)	0,99%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0,99%
Programista aplikacji	0,99%
Przedstawiciel handlowy	0,99%
Specjalista bankowości	0,99%
Sprzedawca w branży spożywczej	0,99%

Pracodawcy, którzy planują zatrudnić pracowników w przyszłym roku poproszeni zostali o ocenę istotności cech kandydatów do pracy. Kompetencje, które posiadają potencjalni kandydaci do pracy w znacznym stopniu wpływają na ich skuteczność na rynku pracy zwiększając lub zmniejszają ich szanse na zatrudnienie. Zakres możliwości na rynku pracy wyznaczany i ograniczany jest przede wszystkim przez umiejętności i kwalifikacje osób poszukujących pracy, dlatego tak istotne jest poznanie oczekiwań pracodawców w tym aspekcie. Poniżej przedstawiono ważność poszczególnych umiejętności i cech z uwzględnieniem zawodów, które będą poszukiwane na lokalnym rynku pracy w 2017 roku

Tabela 20. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Bez zawodu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Fryzjer*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Główny technolog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca ciągnika siodłowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,32%
	dodatkowe uprawnienia	4,93%
	doświadczenie zawodowe	1,32%
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,32%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,32%
	planowanie i organizacja pracy własnej	1,32%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,93%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,32%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	1,32%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%

	doświadczenie zawodowe	0,93%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,32%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,32%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,32%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,93%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,93%
	wyuczony zawód	0,93%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Mechanik samochodów ciężarowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator koparko-ładowarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,13%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,13%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,13%
	wyuczony zawód	3,13%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali agenci sprzedaży bezpośredniej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,13%
	współpraca w zespole	3,13%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,13%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali kucharze	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Programista aplikacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista bankowości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Sprzedawca w branży spożywczej	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%

	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Strażak	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Strażnik gminny / miejski	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%

	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,56%
	dodatkowe uprawnienia	2,80%
	doświadczenie zawodowe	5,43%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,31%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,38%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,52%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,76%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,88%
	współpraca w zespole	5,26%
	wykonywanie obliczeń	3,34%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,79%
	wyuczony zawód	4,35%
	wywieranie wpływu	2,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,91%
	znajomość języków obcych	1,05%

8. Podsumowanie

Na podstawie sporządzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu w powiecie grodzkim, można wysunąć następujące wnioski:

- W roku 2016 nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych w powiecie kaliskim grodzkim o 391 osób i na dzień 31.12.2016r. wynosił 2 207 osób, w tym 1 152 kobiety.
- Stopa bezrobocia w miesiącu grudniu 2016 roku wyniosła 4,6%. W ciągu roku nastąpił spadek o 0,8 punktów procentowych. Dla porównania – stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim na koniec roku 2016 kształtowała się na poziomie 5,0%, z kolei w Polsce wyniosła 8,3%.
- Największą grupę wśród zarejestrowanych na koniec roku 2016 w powiecie grodzkim stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 754 osoby, tj. 34,2% ogółu bezrobotnych, z wykształceniem zasadniczym zawodowym 514 osób, tj. 23,3%, z wykształceniem policealnym i średnio zawodowym – 426 osób, tj,19,3%, z wykształceniem wyższym 325 osób, tj. 14,7%, natomiast najmniej osób zarejestrowanych stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 188 osób – stanowili oni zaledwie 8,5% ogółu bezrobotnych.
- Największą grupę wśród zarejestrowanych na koniec roku 2016 stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (552 osoby), tj. 25,0% ogółu bezrobotnych z powiatu grodzkiego. Podobną liczbę bezrobotnych stanowiły także osoby w przedziale wieku 35-44 lata (525 osób), tj. 23,8% oraz w przedziale 45-54 lata (473 osoby), tj. 21,4%. Natomiast osób w wieku 55-59 na koniec roku było 300, tj. 13,6%, w wieku 18-24 - 204 osoby, tj. 9,2%. Najmniej zarejestrowanych jest osób powyżej 60 lat i więcej -153 osoby, tj. 6,9% ogółu bezrobotnych.
- W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu z powiatu grodzkiego w 2016 roku największą grupę osób bezrobotnych stanowiły osoby z elementarnej grupy zawodów: „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)" – 176 osób, „ Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni" - 68 osób, „ Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych" – 67 osób , „ Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowane" - 55 osób, „Ślusarze i pokrewni" – 54 osoby.
- W 2016r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu pracodawcy z powiatu grodzkiego zgłosili 4 635 ofert pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – na konie roku 2016 do dyspozycji urzędu było 690 wolnych miejsc pracy – w sumie pozyskano przez PUP,OHP,EURES oraz Internet 8 437 ofert. W tej dużej liczbie ofert najwięcej było propozycji pracy dla wielkiej grupy zawodów :
  „Pracownicy usług i sprzedawcy" – 1 663, oraz „Technicy i inny średni personel" – 1 657.
- Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone analizowane są na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych.
  Wyodrębniono 29 grup zawodów maksymalnie deficytowych, 21 grup zawodów deficytowych, 2 grupy zawodów zrównoważonych, 6 grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych oraz 9 grup zawodów nadwyżkowych, które szerzej zostały opisane w opracowaniu monitoringu.
- Najwięcej osób bez zawodu legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, oraz średnim ogólnokształcącym czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

- Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2016 roku wśród absolwentów kończących technika (2,37%).
- Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego, którym w powiecie grodzkim objęło 89 przedsiębiorstw wykazała, iż w 51,14% przebadanych przedsiębiorstwach nie zmieniło się zatrudnienie, 42,19 % firm wskazywało na zwiększenie liczby pracowników, w 6,67% przedsiębiorstwach nastąpił spadek liczby pracowników.
- Pracodawcy w najbliższym roku zamierzają między innymi zwiększyć zatrudnienie w zawodach (według wielkiej grupy): „Operator koparko - ładowarki", Magazynierów", „Głównych technologów"," Strażaków" , Strażników gmin gminnych/ miejskich", Bez zawodu" , „ Kierowców ciągnika siodłowego".
- Osoby, które pragną podjąć odpowiednie zatrudnienie winne wykazać elastyczność zawodową i edukacyjną w celu nabywania nowych kwalifikacji zawodowych i podwyższania dotychczasowych.

Mając na uwadze dane statystyczne wygenerowane do opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych można ocenić, iż nie odzwierciedlają one całkowicie rzeczywistej sytuacji na rynku pracy. Rozwój technologiczny, globalizacja, zmiany zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym prowadzą do ciągłych zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.

9. Informacja sygnalna

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat m. Kalisz
INFORMACJA SYGNALNA 2016 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Pośrednicy pracy i zatrudnienia
		Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
		Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Agenci ubezpieczeniowi
		Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
		Kierownicy w gastronomii

		Właściciele sklepów
		Układacze towarów na półkach
		Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
		Programiści aplikacji
		Kierownicy do spraw badań i rozwoju
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
		Asystenci nauczycieli
		Opiekunowie dziecięcy
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Lektorzy języków obcych
		Operatorzy maszyn do prania
		Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
		Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód deficytowy	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
		Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Doradcy finansowi i inwestycyjni
		Kierownicy do spraw budownictwa
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Monterzy sprzętu elektrycznego
		Magazynierzy i pokrewni
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi
		Dyrektorzy generalni i zarządzający
		Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
		Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
		Tynkarze i pokrewni
		Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
		Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych

RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych
		Operatorzy wprowadzania danych
		Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne
		Psycholodzy i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani
		Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Inżynierowie elektrycy
		Biolodzy i pokrewni
		Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Policjanci
		Jubilerzy, złotnicy i pokrewni

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**